

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Коношенко С.В., доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

Панасенко Е.А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Трубник І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р., протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНЕ ПРОЄКТУВАННЯ»

Кількість кредитів	3
Рік підготовки, семестр	3 6
Компонент освітньої програми	вибірковий
Викладач	Коношенко С.В. – професор кафедри соціальної роботи, доктор педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	Konoshenko.sergey777@gmail.com
Консультації	кожний четвер місяця, 14.00. – 15.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – організація соціальної роботи з населенням <i>предмет вивчення</i> – соціальна робота з людьми девіантної поведінки; напрями соціальної допомоги різним категоріям клієнтів з проявами девіантної поведінки; теоретичні основи та практичні способи професійної діяльності майбутнього фахівця соціальної сфери із соціальної профілактики девіантної поведінки клієнтів.
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретичними основами соціальної профілактики девіантної поведінки клієнтів, з урахуванням сучасної соціально-економічної ситуації, досвіду вітчизняної та світової соціальної практики. <i>Очікувані результати навчання:</i> Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи з дітьми девіантної поведінки,

	формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи з відхиленнями в поведінці. Планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи з людьми девіантної поведінки; самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій. <i>Навчально-методичні матеріали:</i> 1.Іванова, Ірина Борисівна. Методи соціальної роботи (на основі державних стандартів соціальних послуг): навч. посіб. / Іванова І. Б. - Київ : Ун-т "Україна", 2018. - 301 с. 2. Кириленко, Валентина Граціянівна. Консультативні практики в соціальній роботі: навч.-метод. посіб. / Кириленко В. Г. - Київ : Університет "Україна", 2020. - 357 с. 3. Коношенко С.В. Актуальні проблеми соціальної роботи : Курс лекцій. Слов'янськ : Видавництво «Друкарський двір», 2018. 34 с. <i>Ресурси:</i> – дистанційний курс „Актуальні проблеми соціальної роботи” (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=434); мультимедійна апаратура, екран, проектор; бібліотечні фонди.
Теми	<i>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</i> 1. Теоретичні основи соціального проектування. 2. Технологія розробки соціального проекту. 3. Концептуальні основи соціального проектування. 4. Основи текстового опису проекту.

	5. Методи колективної роботи над проектом. 6. Соціальна діагностика як етап соціального проектування. 7. Реалізація проекту як заключний етап проектної діяльності.
Методичні поради для викладачів «Як навчати?»	<i>Методи навчання:</i> словесний метод (розповідь, пояснення, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); метод проблемного викладення матеріалу; кейс-метод; створення ситуацій зацікавленості, метод цікавих аналогій; метод проектів.
Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»	<i>Види роботи здобувачів</i> (реферат, есе, доповідь, кросворд, розробка тесту, доповідь, презентації та виступи на наукових заходах, захист практичних робіт, розробка і проведення соціально-педагогічного заходу, соціальна реклама).
Оцінювання	<i>Види, методи та форми контролю.</i> Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік у 6 семестрі). Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування. Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка. Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf) Результати навчання студентів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання. Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для студентів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні

заняття та самостійну роботу.

Оцінювання результатів навчання студентів у процесі *лекційного заняття* виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів).

Відповідь на *практичному занятті* оцінюється за наступними критеріями:

4 бали - здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

3 бали - здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1-2 бали - здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 61 б. (денна форма навчання) та 82 б. (заочна форма навчання).

Результати поточного контролю рівня знань студентів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем у наприкінці кожного заняття до відома всіх студентів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Оцінювання результатів навчання у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, зазвичай, на останньому практичному занятті або в період до початку

екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу. На останньому аудиторному занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних та/або лабораторних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу - без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

Вимоги:

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора /-ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях бажана активна участь здобувачів вищої освіти під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість

опонента/-ки,

- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-окочікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Кафедра соціальної роботи підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Мах	Min	Мах	Min	Мах	Min
Т 1	1	0,5	4	1	8	1
Т 2	1	0,5	4	1	8	1
Т 3	1	0,5	4	1	8	1
Т 4	1	0,5	8	2	8	1

T 5	1	0,5	4	1	8	1
T 6	1	0,5	4	1	8	1
T 7	1	0,5	4	1	13	2
Разом	7	3,5	32	8	61	8

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	1	0,5	4	1	11	1
T 2	1	0,5	4	1	11	1
T 3	1	0,5	-	-	11	1
T 4	1	0,5	4	1	11	1
T 5	1	0,5	-	-	11	1
T 6	1	0,5	-	-	11	1
T 7	-	-	-	-	16	2
Разом	6	6	12	3	82	8

Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»

Вивчення дисципліни дає: знання щодо реалізації соціальної профілактики у процесі соціальної роботи з населенням; навички визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до реалізації соціальної профілактики людських девіацій; уміння організувати соціальну роботу з різними категоріями населення з відхиленнями в поведінці засобами соціальної

	профілактики.

Коношенко С.В. доктор пед. наук, доцент

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized initials 'СВ', is written over a horizontal line.